

[Kirsten Gloerfelt-Tarp.]

i mit parti uenighed om, hvorvidt bosætningslån var en statsopgave. Flertallet, som jeg repræsenterede, var af den opfattelse, at det var det, og ønskede gennemført en lov om bosætningslån, som var udtryk for tillid til ungdommen og ønsket om at give den en håndsækning. Vi er fremdeles villige til at fortsætte arbejdet i et udvalg, men som hele den økonomiske situation har udviklet sig, må man erkende, at det ikke er blevet lettere at få en sådan lov gennemført.

Kjeldgaard Iversen: Dette lovforslag må vi betragte som et nyt udtryk for statsmagtens altomsiggribende tendens i det private liv. Det er et udtryk for yderligere udbygning af den formyndervirksomhed, staten har udfoldet i de sidste årtier. I bemærkningerne til lovforslaget siges det, at forslaget er ønsket af ungdomskommissionen. Jeg vægrer mig ved at tro, at ungdommen gennem ungdomskommissionen har været med til at give dette mistillidsvotum til egne evner og eget arbejde. Det er i hvert fald i direkte strid med de unges ønske om at blive anerkendt som voksne og få lov at leve deres liv under eget ansvar. Det er en naturlig udvikling, at børnene vokser til og frigør sig for forældrenes myndighed, som de har været underkastet under opvæksten; og det er ikke naturligt så at fortsætte med at skabe et formynderskab for dem, selvom det er fra en regerings side. Nej, jeg tror, at dette lovforslag er kommet fra kredse, som egenmægtigt påtager sig den opgave at løse problemerne for andre uden at spørge disse andre, om de ønsker disse problems løsninger overladt til dem. Man erkender, at der er vanskeligheder her i samfundet, og der er måske ganske særlig vanskeligheder for ungdommen, men man tør ikke tage fat på en undersøgelse af, hvad årsagerne til disse vanskeligheder er, man søger tværtimod at sætte plaster på for at komme nogle af virkningerne af disse årsager til livs.

Sidste gang lovforslaget blev fremsat, gjorde det tidligere medlem hr. Funck-Jensen nogle bemærkninger, som jeg ikke skal komme nærmere ind på allesammen, men jeg vil gerne omtale enkelte af dem. Det er nemlig rigtigt, når ungdomskommissionen er kommet til det resultat, at det er blevet vanskeligt for ungdommen. Jeg vil også gerne fremhæve, at årsagen til denne udvikling er, at den høje rigsdag i den sidste menneskealder har gennemført en lovgivning, som har gjort det vanskeligere og

vanskeligere for folk at klare sig. Når de unge er vokset til, opdager de, at det er meget vanskeligt at komme til i samfundet, fordi alle pladser er optaget og alle erhvervs-grene er mere eller mindre monopoliseret. Jeg skal her bemærke, at valutacentralen ved den politik, der senere er videreført gennem varedirektoratet, som faktisk har tildelt en række tilfældige personer privilegier og enerettigheder, har vanskeliggjort det, for ikke at sige helt umuliggjort det for de unge at komme til i disse erhvervs-grene.

Det er også gennem den sidste menneskealder blevet gjort vanskeligere for landbo-ungdommen at fortsætte dér, hvor de er født og vokset op. Der er ingen plads derude, de er henvist til at søge ind til byerne, og de virker dér som et tryk på arbejdsmulighederne. At udviklingen går i en sådan retning, viser den sidste erhvervs-tælling, som fortæller os, at ansatte på løn og som funktionærer er steget med 33 pct. i de sidste 13 år, medens selvstændige erhvervsdrivende kun er steget med 3 pct. Det er et udtryk for, at samfundsudviklingen går i retning af at gøre en større og større del af befolkningen afhængig af et mindre og mindre antal herrer, enten det nu er staten eller monopolerne, der er herrer. Det er ikke umuligt, at der i denne sal findes medlemmer, som synes, at denne udvikling er ønskelig og gavnlig, men det gør jeg ikke, for det kan ikke være naturligt, at en større og større del af menneskeheden bliver afhængig af et kleresi, som bestemmer, hvorledes resten skal leve her i landet.

Når man byder ungdommen sådanne vilkår, er der ikke noget at sige til, at der opstår vanskeligheder for ungdommen fremefter. Når de unge alligevel hidtil har kunnet klare at stifte hjem ved at spare op, ved at arbejde sig frem, er det beundringsværdigt. Man kan ikke sige, at staten ligefrem har fremhjulpet ungdommens arbejdsvilje eller hjulpet den til opsparing, tværtimod. Så snart de unge er begyndt at arbejde, straffes de gennem skatter. Det forbrug, de nødvendigvis må have, og også den smule luksusforbrug, de må have, lægger man så høje skatter på, at man gør opsparingsevnen illusorisk.

Det foreliggende lovforslag er udtryk for, at man erkender, der er vanskeligheder, men at man ikke erkender, at man for at komme disse vanskeligheder til livs må undersøge, hvad årsagen er til vanskelighederne. Man foreslår i lovforslaget at give statsgaranti for lån til ungdommen, og for at lokke ungdommen til at tage disse lån